

TÄISKASVANUTE KOOLITUSE UURING 2022

Ankeedi täitmise juhend

Tallinn 2022

SISUKORD

1.	UURINGUST LÄHEMALT	3
1.1.	Mis uuringuga on tegu ja mis on selle eesmärk?	3
1.2.	Kelle tellimisel ja kui sageli seda uuringut korraldatakse?	3
1.3.	Millal ja kuidas uuring toimub?.....	3
1.4.	Keda küsitletakse?	3
1.5.	Mida andmetega tehakse?	4
1.6.	Mille kohta küsimused on?	4
2.	PÕHIMÕISTED	5
3.	KÜSIMUSTIK.....	6
3.1.	OSA YE. Haridus.....	6
3.2.	OSA KH. Katkenud tasemeõpingud.....	7
3.3.	OSA YF. Põhitöökoht	8
3.4.	OSA F. Õppimisvõimaluste info ja õppenõustamine.....	9
3.5.	OSA FA. Tasemeõpingud (formaalne õpe)	10
3.6.	OSA G. Koolitused (mitteformaalne õpe).....	13
3.7.	OSA H. Mitteõppimise põhjused ja koolitusvajadus	17
3.8.	OSA K. Informaalne õpe.....	18
3.9.	OSA I. Keelteoskus.....	19
3.10.	OSA YC. Taustandmed.....	20
3.11.	OSA YG. Tervis	20
3.12.	OSA YB. Leibkonna ja leibkonnaliikmete üldandmed.....	21
3.13.	OSA A. Küsitleja osa	21

1. UURINGUST LÄHEMALT

1.1. Mis uuringuga on tegu ja mis on selle eesmärk?

Täiskasvanute koolituse uuring (*Adult Education Survey, lühendina AES*) on üle-euroopaline isiku-uuring, mis uurib elukestva õppe olukorda nii tasemehariduse, koolituste kui ka iseseisva õppe kontekstis.

Uuringu tulemused annavad olulise panuse, et nii riiklikul kui Euroopa tasandil mõista, kui palju ja milliseid õppimisvõimalusi inimesed kasutavad, mis ajendab või hoopis takistab end täiendamast ja kas mõni ühiskonnagrupp vajab elukestva õppe kontekstis ehk lisatähelepanu. Seega on uuringu tulemused abiks täiskasvanute koolituse riikliku poliitika kujundamisel.

1.2. Kelle tellimusel ja kui sageli seda uuringut korraldatakse?

Uuringu aluseks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused. Uuringut koordineerib Eurostat, kes on konsulteerinud kõigi EL-i riikide ekspertidega ja koostanud küsimustiku. Eesti statistikaamet on küsimustiku tõlkinud ja mõningate küsimuste puhul toimetanud need Eesti konteksti sobivamaks. Uuringu peamised avaliku huvi esindajad Eestis on haridus- ja teadusministeerium (HTM), majandus- ja kommunikatsiooniministeerium (MKM), sotsiaalministeerium (SoM) ja ülikoolide teadlaskond.

Eelmised uuringud toimusid 2007., 2011. ja 2016. aastal. Edaspidi toimuvad uuringud iga kuue aasta tagant. Järgmine uuring toimub 2028. aastal.

1.3. Millal ja kuidas uuring toimub?

AES 2022. aasta küsitlus viiakse Eestis läbi ajavahemikul 01. juuli kuni 31. detsember 2022.

Küsitlus toimub nii veebipõhise ankeedi täitmise teel (CAWI) kui ka telefoniküsitlusena (CATI). Uuring toimub eesti või vene keeles. Andmekogumise keskkonnana on kasutusel VVIS.

Enne uuringu algust saadetakse kõigile valimisse sattunud isikutele kiri, milles tutvustatakse uuringu eesmärki ja antakse teada, millised on nende võimalused küsimustikule vastamisel. Teavituskiri saadetakse valimiisikule rahvastikuregistris märgitud e-posti aadressile. Kui e-posti aadress puudub, saadetakse teavituskiri rahvastikuregistris märgitud aadressile posti teel.

Kui valimiisikul on meiliaadress olemas, siis on tal perioodil 01.07 – 31.07.2022 võimalik vastata veebiküsimustikule. Kui küsimustik jääb vastamata või pooleli, teeb küsituleja temaga perioodil 01.08 – 31.12.2022 telefoniintervjuu.

Kui valimiisikul meiliaadress puudub, siis temaga kontakteerutakse telefonisti alates 01.07.2022. Kui inimene soovib, siis on võimalik ta suunata CAWI küsimustikku täitma ka pärast ametlikku CAWI perioodi lõppu.

1.4. Keda küsitletakse?

Uuring hõlmab 6800 inimest, kes valitakse juhuvalikuga rahvastiku statistilisest registrist kõigi 18–69 aastaste Eesti alaliste elanike seast. Valimisse ei kaasata inimesi, kes elavad institutsionaalsetes leibkondades (nt vanadekodu, hooldekodu, vangla). Küsitlusele oodatakse vastuseid kõigilt valimisse sattunutelt hoolimata sellest, kas inimene on viimase aasta jooksul õppinud või mitte.

Uuringu valim on isikuvõrdeline – otsida ja küsitleda tuleb valimiisikuid. Valimiisikuid otsitakse valimis etteantud info järgi. Kui valimiisikut ei õnnestu esimesel korral tabada, siis tuleb tema otsimist jätkata. Valimiisiku leidmiseks tuleb teha vähemalt viis katset. Oluline on, et katsed tehakse erinevatel nädalapäevadel ning kellaaegadel, et suurendada võimalusi valimiisiku leidmiseks. Inimesel on õigus loobuda küsimustikule vastamisest, kuid sellisel juhul talle asendajat ei otsita ning seetõttu vastava vanusegrupi ja sotsiaal-majandusliku grupi tulemused, mida valimiisik esindab, ei tule paraku nii kvaliteetsed kui võiksid.

Selles uuringus on kõik küsimused ainult valimiisiku kohta; ülejäänud leibkonna kohta küsitakse ainult leibkonnaliikmete arvu, vanust ja leibkonna sissetulekut. Proxy-intervjuu ei ole lubatud – keegi teine valimiisiku eest vastata ei tohi.

1.5. Mida andmetega tehakse?

Intervjueeritava nime ja telefoninumbrit teavad vaid küsitaja ja küsitlusjuht. Kogutud andmeid kasutatakse ainult üldistatult, kellegi andmeid eraldi ei vaadelda. Statistikaamet tagab kõigi vastajate andmete kaitstuse riikliku statistika seaduse ja isikuandmete kaitse seaduse alusel.

Pärast intervjuu lõppu liiguvad andmed andmetöötlusesse, kus kogutud andmed kontrollitakse, lisatakse vajalikud klassifikaatori koodid ja tehakse lisaarvutused. Pärast seda leitakse igale vastajale kaal, mille abil on võimalik analüüsi tehes tulemused üldkogumile laiendada.

Uuringu tulemused avaldatakse 2023. aasta suvel statistikaameti andmebaasis. Anonüümseks muudetud detailandmed edastatakse ka Eurostatile, kes avaldab kõigi riikide tulemused võrreldaval kujul Eurostati andmebaasis. Ka uuringu andmetega töötavatel analüütikutel ja teadlastel on ligipääs vaid anonüümseks muudetud andmetele.

1.6. Mille kohta küsimused on?

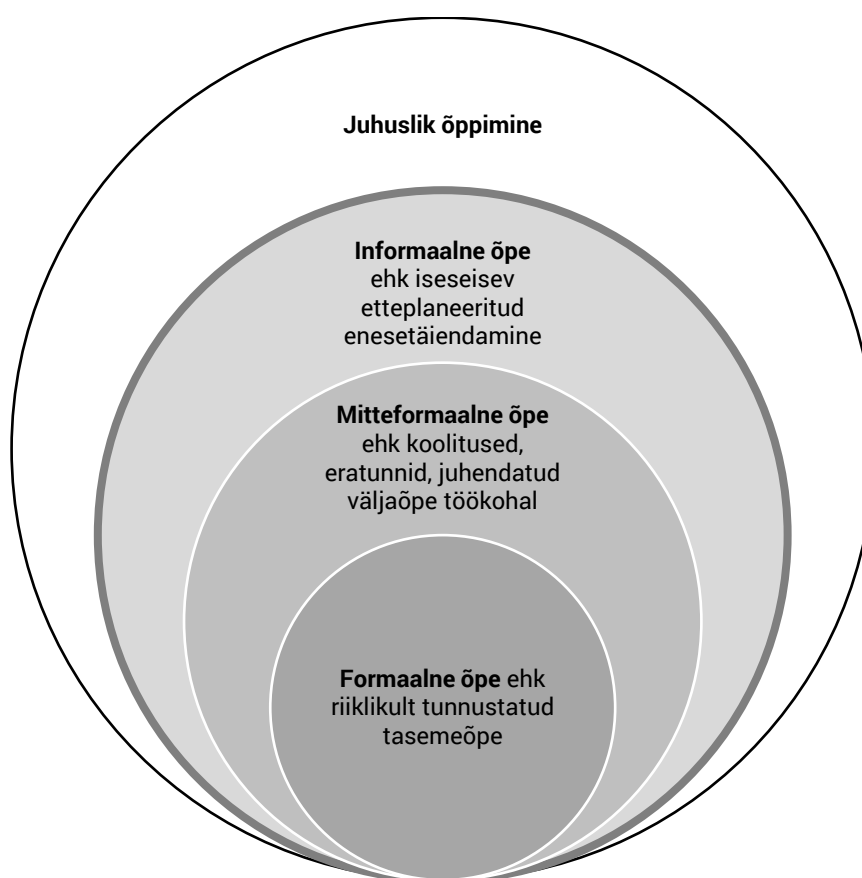
Uuringu küsimustik hõlmab järgmisi teemasid:

- osalemine tasemeõppes (formaalõpe) ja koolitustel (mitteformaalõpe)
 - omandatav haridustase, õppevaldkond, kestus, maksja, e-õppe meetodite kasutus
 - õpingutest saadud kasu ja seos tööga
 - põhjused õppimiseks või mitteõppimiseks
- õppenõustamise kättesaadavus
- iseseisev enesetäiendamine (informaalne õpe)
- keelteoskus
- tausttunnused (kodakondsus, sünniriik, haridus, töökoht, amet, vanemate haridus, leibkonna koosseis ja sissetulek, hinnang tervisele)

Tausttunnustena kogutavad andmed (nt leibkonna sissetulek, ema haridus, töökoha valdkond) ei ole uurimisobjektid omaette, kuid need võimaldavad põhjalikumalt ja terviklikumalt uurida, mis on seotud inimeste õpikäitumise või õpihoiakutega. Näiteks saab uurida, kas leibkonna sissetuleku suurus või üksikvanemaks olemine on seotud võimalusega käia koolitustel.

Eeltäitmisi administratiiv andmetest ei ole. Küll aga on inimese isikukoodi ja valimi andmete põhjal täidetud inimese nimi, sugu ja sünniaeg. Samuti on küsimustiku sees mõnes kohas omistatud väärtusi sõltuvalt varem vastatud küsimustest. Peaaegu iga küsimuse juures on abitekst, mida saab küsimuste korral kasutada.

2. PÕHIMÕISTED

Joonis 1. Õppimise liigitus. Täiskasvanute koolituse uuringuga hõlmatud õpe kujutatud joonisel varjutatud taustaga.

Formaalne õpe (formaalõpe, tasemeõpe) - õpe, mille eesmärk on alus-, üld-, kutse- või kõrghariduse omandamine. Kindlatele standarditele vastav struktureeritud institutsiooniline õpe, mis üldjuhul toimub koolikeskkonnas tasemeõppekavade alusel. Formaalõpe on eesmärgistatud ja seda juhendavad spetsiaalse ettevalmistuse ja kvalifikatsiooniga õpetajad. Õpieesmärgid tulenevad õppekavast ja õpetajast ning õppeprotsessi jälgitakse ja hinnatakse. Formaalne õpe on teatava taseme või eani (17 a täitumiseni) kohustuslik. Formaalõppe läbimisel saavutatakse kindel haridustase, saadakse riiklikult tunnustatud teaduskraad või diplom.

Tasemeõpe – vaata „formaalne õpe“

Tasemeõping – ühes koolis ühel erialal õppimine (formaalhariduse omandamine). Üleminek teise õppeasutusse või sama õppeasutuse piires teisele erialale tähendab uut õpingut.

Mitteformaalne õpe (koolitused)– kursused, seminarid, eratunnid ja juhendatud väljaõpe töökohal. Mitteformaalne õpe on seotud nii tööalase enesetäiendamise kui ka isiklike huvialadega. See on eri keskkondades toimuv eesmärgistatud ja institutsionaliseeritud õpe, mis jääb väljapoole tasemeharidust. Mitteformaalset õpet võivad läbi viia nii riiklikud õppeasutused kui ka koolitusettevõtted, tööandjad kui ka eraõpetajad. Koolitused on juhendaja poolt ette valmistatud ja enamasti on olemas ka koolituskava.

Koolitused – vaata „mitteformaalne õpe“.

Informaalne õpe – iseseisev etteplaneeritud enesetäiendamine. Õpe, mis hõlmab igasugust teadlikku õppimist mitmesuguste tegevuste ja suhtluskanalite kaudu, olenemata ajast ja keskkonnast, aga mis ei ole formaalne või mitteformaalne õpe. Informaalne õpe on neist vähem struktureeritud ning sel puuduvad ametlikud õpieesmärgid, õppekavad ja -materjalid. Puudub ka õpet korraldav asutus.

Tabel 1. Formaalse, mitteformaalse ja informaalse õppe võrdlus

	Formaalne õpe (tasemeõpe)	Mitteformaalne õpe (täiendusõpe)	Informaalne õpe
Kohustuslikkus	jah, koolikohustuslikus eas	ei	ei
Seotus mõne institutsiooniga	jah	jah	ei
Toimumiskoht	lasteaiad, üldhariduskoolid, kutsekoolid ja kõrgkoolid	täienduskoolitusi pakuvad asutused, huviringid, noortekeskus, lastehoiud	kus iganes (nt kodus perega, töökohas, vabal ajal)
Eesmärgistatuse ja struktureerituse tase	kõrge (põhjalikud õppekavad alati olemas)	keskmine (enamasti olemas koolituskava, tegevusplaan)	madal (õppija saab kõike ise otsustada)
Tulemuslikkuse hindamine	õppeprotsessi pidev jälgimine, jäik hindamissüsteem	osaline, pigem tähtis õpe läbida	ei
Kvalifikatsiooni saamine, tunnistus	jah	mõnikord (nt täienduskoolituskursustel)	ei
Näide 1	<i>hispaania keele ja kirjanduse bakalaureuseõpe</i>	<i>hispaania keele kursus keeltekoolis</i>	<i>hispaania keele õppimine nutitelefone laaditud programmi abil</i>
Näide 2	<i>pagari eriala kutsekoolis</i>	<i>kringli küpsetamise õpituba rahvaülikoolis</i>	<i>kringli küpsetamise õppimine sõbralt</i>
Näide 3	<i>bioloogiatund üldhariduskoolis</i>	<i>loodussõprade huviring</i>	<i>koduaias seemnete külvamise õppimine vanematelt</i>

3. KÜSIMUSTIK

3.1. OSA YE. Haridus

Osa YE eesmärk on koguda teavet kõrgeima lõpetatud haridustaseme kohta. See on oluliseks inimest iseloomustavaks tausttunnuseks.

YE1. Milline on Teie kõrgeim üldhariduskoolis (keskkoolis, gümnaasiumis, põhikoolis vms) lõpetatud haridustase? Vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YE2. Mis aastal Te selle kooli lõpetasite? Vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YE3. Milline on Teie kõrgeim lõpetatud kutse-, ameti- või erialaharidus? Vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YE4. Milline on Teie kõrgeim lõpetatud kõrgharidus? Vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YE4A. Kas tegemist oli bakalaureuse 3- või 4-aastase õppekavaga? Vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YE5. Mis oli selle kooli täielik nimi? Vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YE6. Mis eriala Te omandasite? Vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YE7. Mis aastal Te selle kooli lõpetasite? Vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YE8. Milline oli nõutav haridustase sisseastumisel? Vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YE9. Kas omandatud haridus oli ainult kutseharidus või saite koos sellega ka üldhariduse? Vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YE10. Milline oli nõutav haridustase sisseastumisel? Vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

3.2. OSA KH. Katkenud tasemeõpingud

Osas KH küsitakse katkenud õpingute kohta formaalharidussüsteemis kogu elu jooksul.

KH1. Kas olete kunagi alustanud mõnd tasemeõppe õppekava, kuid selle enne lõpetamist pooleli jätnud või vahetanud teise eriala vastu? Õpingud loetakse katkestatuks kui:

- õppetöö ei lõppenud haridust tõendava dokumendi saavutamiseks. Näide: *läbiti kõik ained ning kirjutati lõputöö, aga see ei saanud positiivset hinnet;*
- vahetati eriala ja uus eriala kuulub teise õppekavarühma ehk on sisult võrdlemisi erinev. Näide: *Kui bakalaureuseõppe tudeng õpib sotsioloogia õppekaval (ISCED-F 0314), ei lõpeta seda, vaid astub sisse hoopis majanduse erialale (ISCED-F 0311), siis loetakse sotsioloogia tasemeõping katkestatuks;*
- isik on hetkel õppijate nimekirjas aga viibib pikemalt eemal. Pikemaks eemalolekuks on kõik eemalolekud, mis kestavad kauem kui tavapärased koolivaheajad ehk üle 3 kuu. Näide: *õppepuhkus, vaheaasta ehk gap year, lapsehoolduspuhkus, akadeemiline puhkus tervislikel põhjustel.*

Õpinguid ei loeta katkestatuks kui:

- isik viibis õppekava jooksul vahetusõpilasena välismaa õppeasutuses. Näide: Tallinna Ülikooli tudeng käib aastaks Erasmuse programmiga välismaal;
- pärast pikemat eemalolekuperioodi need siiski lõpetati või on praegu läbimisel. Näide: keskkool jäi noorena pooleli, aga hiljem saadi keskkooli lõputunnistus täiskasvanute gümnaasiumist;
- vahetati õppeasutust, aga õppe sisu jäi praktiliselt samaks. Näide: õpilane alustab Võrumaa Kutsehariduskeskuses mehhatroonika erialal kutsekeskhariduse omandamist, on sunnitud aga kolima ja astub sisse samale erialale Tartu Kutsehariduskeskuses;
- vahetati õppekava võrdlemisi sarnase vastu. Näide: koolipsühholoogia õppekava vahetati kliinilise psühholoogia õppekava vastu.

KH2. Millisele haridustasemele need õpingud vastasid? Kui inimesel on mitu katkestatud haridustaset, siis tuleb neist valida kõrgeim. Vastusevariandid kuvatakse erinevalt, vastavalt sellele, kas isikul on keskharidus või ei.

Kuvatakse kõigile:

Algharidus – isik ei ole läbinud algkooli.

Põhiharidus – isik on lõpetanud algkooli ja alustanud põhikooli õpinguid, kuid põhikool on jäänud lõpetamata.

Kutseharidus (ilma keskhariduseta) – isikul ei ole keskharidust ja ta on alustanud õpinguid kutsekoolis (v.a kutsekeskhariduse omandamine) kuid õpingud on katkenud.

Üldkeskharidus (gümnaasiumi 10.-12. klass) – Isik on alustanud õpinguid keskkoolis või gümnaasiumis, kuid kool on jäänud lõpetamata.

Kutsekeskharidus (sh kutseharidus keskhariduse baasil) – isik on alustanud kutseõpinguid keskhariduse baasil või kutsekeskhariduse omandamist, kuid õpingud on jäänud pooleli.

Keskeri- või tehnikumiharidus – isik on alustanud õpinguid tehnikumi, kommertskooli, kõrgema põllumajandus- või aianduskooli või mõne muu õppeasutuse keskerihariduse õppekava järgi, kuid need pooleli jätnud.

Kuvatakse keskhariduse olemasolu korral:

Rakenduskõrgharidus, diplomiõpe (sh kutsekõrgharidus) – isik on alustanud õpinguid (rakendus)kõrgkooli või muu õppeasutuse kutsekõrghariduse õppekava järgi, kuid need pooleli jätnud.

Bakalaureus – isik on alustanud bakalaureuseõpinguid (võimalik alates 1992. aastast), kuid need on jäänud pooleli.

Kõrgharidus enne 1992. aastat kehtinud õppekava järgi – isik on alustanud õpinguid (enne 1992. aastat) instituudi, akadeemia, ülikooli või mõne muu õppeasutuse kõrgharidustaseme õppekava alusel, kuid jätnud need pooleli.

Magister (sh integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe, internatuur ja aastane õpetajakoolitus) – isik on alustanud magistriõpinguid, kuid jätnud need pooleli.

Doktor (varasem teaduste kandidaat)– isik on alustanud doktorikraadi õpinguid, kuid jätnud need pooleli. Residentuuris õppimist mitte arvestada.

NB! Õpingute katkemiseks loetakse ka eriala vahetus.

KH3. Kas tegemist oli bakalaureuse 3- või 4-aastase õppekavaga? Vt YE4A „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

KH4. Mis oli nõutav haridustase sisseastumisel? Mis on minimaalne haridustase, mis pidi olema olema, et inimene saaks vastavale õppekavale kandideerida.

KH5. Kas omandatav haridus oleks olnud ainult kutseharidus või oleksite saanud koos sellega ka üldhariduse? Vt YE9 „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

KH6. Mis oli nõutav haridustase sisseastumisel? Vt YE10 „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

3.3. OSA YF. Põhitöökoht

Osa YF eesmärk on koguda teavet küsititava töö kohta. Teavet on vaja selleks, et uurida töösituatsiooni ja selle seoseid inimese õpingute ja koolitustegevusega. Oluline on välja selgitada, mil määral on töö ja tööga seotu olnud täienduskoolitusel osalemise põhjus ning kuidas töösituatsioon soodustab täienduskoolituse vajaduse teadvustamist.

YF1. Kas te olete praegu peamiselt ... Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YF23. Kas te töötate sellel töökohal osalise või täistööajaga? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

E01. Kas olete töötanud viimase 12 kuu jooksul (sh tasuta töö pereettevõttes, tasustatud praktika jms)? See küsimus esitatakse neile, kes ei märgi end YF1 küsimuses töötavaks. Arvesse lähevad igasugused töövormid sõltumata töö tasustamisest ja lepingulisest vormist.

YF2. Mis on selle ettevõtte / asutuse täielik nimi, kus Te praegu töötate? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YF3. Millega see ettevõtte / asutus peamiselt tegeleb? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YF4. Kas töötate selle ettevõtte / asutuse üksuses, millel on põhiüksusest erinev aadress? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YF5. Kas töötate selle ettevõtte / asutuse üksuses, millel on põhiüksusest erinev tegevusala? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YF6. Mis on selle üksuse täielik nimi? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YF7. Millega see üksus peamiselt tegeleb? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YF8. Mis on Teie amet / ametinimetus? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YF9. Millised on Teie peamised tööülesanded? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YF10. Millisesse järgmistest rühmadest Te kuulute? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YF11. Kas see on alaline või ajutine töö? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YF12. Kui palju on selles ettevõttes / asutuses / üksuses töötajaid (sh Teie)? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

YF12A. Palun täpsustage, mitu töötajat. Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.

NB! Küsimustes YF2 kuni YF9 küsitakse detailset infot isiku töökoha nime, tegevusala ja ametiülesannete kohta. Oluline on teada, et neid vastuseid kasutatakse vaid andmetöötluse protsessis, et klassifitseerida iga töötaja amet vastavalt klassifikaatorile ISCO-08 ja ettevõtte vastavalt tegevusalade klassifikaatorile NACE. Andmeanalüüsi protsessi detailne vabatekstiline info enam ei jõua.

D09A. Mis aastal asusite sellele tööle? Sama küsimus on Eesti Tööjõu-uuringus. Küsimusega selgitatakse välja praeguse tööandja juurde tööle asumise aasta, sõltumata sellest, kas töökohustused või ametinimetus on vahepeal muutunud.

Katkestused, mis on lühemad kui 3 kuud, arvestatakse sama töötamise perioodi sisse.

Kui isiku üleviimisel ühest asutusest teise jäi kehtima sama tööleping, siis märgitakse aasta, mil ta sellele tööle asus (üleviimist ignoreeritakse).

Ettevõtjate puhul tuleb tööle asumise ajana käsitleda aega, mil ettevõtte/asutus oli valmis toodangut andma või kliente teenindama. Ettevõtjate puhul ei loeta töö katkemiseks olukorda, kui kliendid vahetusid. Näiteks kui 2014. aastal asuti tööle uue kliendi heaks, aga ettevõtte tegutseb juba aastast 2008, tuleb töökohale asumise ajaks märkida 2008.

3.4. OSA F. Õppimisvõimaluste info ja õppenõustamine

Osas F uuritakse, millist informatsiooni või nõustamist on küsitletav viimase 12 kuu jooksul õppimisvõimaluste ja -vajaduste kohta saanud. Oluline on meeles pidada, et küsitletav vastaks ainult viimase 12 kuu, mitte varasema aja kohta.

F01. Kas olete viimase 12 kuu jooksul otsinud teavet õppimisvõimaluste kohta? Arvesse lähevad infootsinguid, mis:

- on tehtud isiklikel eesmärkidel;
- on tehtud teadlikult ja eesmärgipäraselt;
- on seotud formaalse või mitteformaalse õppega (tasemeõpingud, kursused, seminarid, konverentsid, eratunnid jms).

Arvesse ei lähe infootsinguid, mis:

- on tehtud kellegi teise jaoks (näiteks lapsele kooli valik, sõbrale soovitamiseks autokooli otsimine);
- on juhuslikud (näiteks internetis reklaami nägemine ja sellele klõpsamine);
- on seotud informaalsete õppega (nt raamatukogu lahtioleku kellaaja vaatamine, soovitud raamatu kohta info lugemine).

F03A. Kas olete viimase 12 kuu jooksul saanud professionaalset abi või nõustamist seoses õppimisvõimalustega (nt kust otsida infot, kuidas kandideerida vms) ?

F03B. Kas viimase 12 kuu jooksul on teie õppimisvajadust erialaste testide või intervjuudega hinnatud?

F03C. Kas olete viimase 12 kuu jooksul saanud professionaalset nõu või abi, kuidas saada oma oskustele või varasematele õpingutele ametlikku tunnustust?

Arvesse lähevad tegevused, mis :

- on pakutud mõne organisatsiooni, institutsiooni või professionaali nii tasuta kui tasulisena;
- sisaldab suhtlemist teise osapoolega (näost-näku kohtumine, telefonikõne, meilivestlus, veebirobot vms);
- oli algatatud inimese enda või kellegi teise poolt (nt Töötukassa konsultandi poolt).

Arvesse ei lähe nõu ja abi, mis:

- on saadud pereliikmelt, kolleegilt või sõbralt;
- ei sisalda suhtlemist (nt brošüüri saamine, internetiotsingud, ilma suhtluseta veebiküsimustikud).

F02CVALIK. Millisest asutusest te viimase 12 kuu jooksul eelnevalt mainitud teenust saite? Vastusevariandid „Rajaleidja vm õppenõustamiskeskus“ ja „Kutsekoda“ on tegelikult osa haridus- ja koolitusasutustest, aga need on toodud eraldi variandina välja, et inimene ei liigitaks neid „Muu institutsiooni või organisatsiooni“ hulka.

Tööandja võib olla nii endine, praegune või ka tulevane tööandja.

F02FVALIK. Mil viisil see teenus toimus? „Suhtlus inimesega“ – See on klassikaline suhtlemisviis, kus inimesega tegeleb teine inimene suhtlusvormist sõltumata (näost-näku kohtumine, telefonikõne, meilivestlus).

„Suhtlus ilma inimeseta“ – See on harvaesinev suhtlemisviis, kus suhtlus toimub „arvutiga“ eelprogrammeeritud algoritmide põhised, mis arvestavad inimeselt saadavaid küsimusi ja vastuseid. Siia alla kuuluvad nt automatiseeritud veebrobotid ja virtuaalsed assistendid.

3.5. OSA FA. Tasemeõpingud (formaalne õpe)

Osas FA küsitakse infot riikliku tasemeharidusega seotud õpingute kohta, mis on toimunud küsitlusele eelneva 12 kuu jooksul.

Tasemeõpe ehk formaalne õpe:

- osalemine võimaldab omandada põhi-, kesk-, kutse- või kõrghariduse;
- õpet korraldab põhikool, gümnaasium, kutsekool, tehnikum, rakenduskõrgkool või ülikool;
- saab toimuda päeva- või õhtuõppes, statsionaarses või mittestatsionaarses õppes, täis- või osakoormusega, kaugõppes, sessioonõppes või õpipoisiõppes;
- läbimist tõendab diplom või tunnistus.

Tasemeõping – ühes koolis ühel erialal õppimine. Üleminek teise õppeasutusse või sama õppeasutuse piires teisele erialale tähendab uut õpingut. Samuti arvestatakse eraldi õpinguna üleminek põhikoolist keskkooli (nii juhul kui üleminekuga kaasnes üleminek teise kooli, kui ka juhul, kui kooli ei vahetatud).

Õppevormi vahetust (nt päevaõppes kaugõppesse või õhtuõppesse üleminek) ühe õppeasutuse piires uue õpinguna ei käsitleta. Samuti ei ole eraldi õpinguks välismaale vahetusüliõpilaseks käimine. Välismaal õppimine läheb eraldi õpinguna arvesse, kui üliõpilane on välismaa ülikooli immatrikuleeritud ja saab seal ka lõputunnistuse.

F06. Kas olete viimase 12 kuu jooksul õppinud üldharidus-, kutse- või kõrgkoolis mõnel tasemehariduse õppekaval? Üldhariduskool – põhikool, keskkool ja gümnaasium. **Kutsekool** – kutsehariduskeskus, kutsekeskkool, tehnikum, tehnikakool. **Kõrgkool** – ülikool, rakenduskõrgkool, instituut, akadeemia.

NB! Koolitused, mis toimuvad küll tasemeharidust pakuvate koolide ruumides (nt kutsehariduskeskuste koolitused, ülikoolide täiendõppekursused) on mitteformaalne haridus ja siin arvesse minna ei tohi. Samuti ei lähe tasemeharidusena arvesse ülikoolide poolt pakutavad mikrokraadide (nanokraadide) programmid ja arstide residentuur.

NB! 2021. aastal avatud Jõhvi IT-kool „kood/Jõhvi“ ei ole kutsekool ega kõrgkool, tegemist on täienduskoolituse pakujaga.

F06A. Mitmel üldharidus-, kutse- või kõrgkooli õppekaval olete viimase 12 kuu jooksul õppinud? Inimesel võib 12 kuu jooksul jõuda õppida mitmel õppekaval. Näiteks võib ta olla ühe õppekava lõpetanud ja alustanud teist või siis õpitakse samaaegselt mitmel õppekaval korraga.

Erinevateks õpinguteks loetakse:

- õppekava vahetus (nt inglise keele õpetaja väljaõppes inglise keele tõlgi õppekavale);
- üleminek põhikoolist gümnaasiumisse (ka siis kui põhikooli ja gümnaasiumi õpe toimub samas koolimajas);
- õppeasutuse vahetus kutsekoolis või kõrgkoolis (Tartu Ülikooli psühholoogia bakalaureuse õppest Tallinna Ülikooli sama sisuga õppesse).

Üheks õpinguks loetakse:

- ülikoolis kõrvaleriala omandamine;
- õppevormi vahetus ühe õppeasutuse piires (nt päevaõppes kaugõppesse üleminek);
- vahetusüliõpilasena välismaal käimine;
- põhikooli või gümnaasiumi õpingute ajal kooli vahetamine (sest õppekava on riiklikult kõigis koolides sama).

F07. Palun märkige, milliste õpingutega tegeu on/oli. // Palun märkige, milliseid õpinguid alustasite kõige viimati. Vastus aitab määrata õpingute haridustaseme. Vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhendi (2022)“ selgitusi küsimusele YE12V.

F07A. Mis aastal neid õpinguid alustasite? F07B. Mis kuus neid õpinguid alustasite? Õpingute algus ei pea olema viimase 12 kuu jooksul. Kui vastaja ei mäleta täpselt, siis paluge tal öelda hinnanguliselt.

F20. Kui alustasite nimetatud õpinguid, kas olite siis peamiselt..? Vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“, YA6 ja YF1.

F07C. Kas nimetatud õpingud on lõpetatud? Lõpetamist tõendab diplom või tunnistus. Kui õppekavas ettenähtud ained on küll läbitud, aga lõputöö ei ole kaitstud, siis ei ole õping lõpetatud.

F08. Mis erialal õpite / õppisite? Oluline on panna eriala kirja võimalikult täpselt, sest üldsõnalisi formuleeringuid ei saa hiljem kodeerida.

- Näiteks kui küsitletav vastas, et õppis majandust, tuleb täpsustada, kas tegemist oli raamatupidamise, rahanduse, ettevõtluse või mõne teise alaga jne, sest neil võivad olla klassifikaatoris eraldi koodid.
- Kui küsitletav õppis keelt, loodusteadusi jms, tuleb täpsustada, kas ta omandas õpetajakutse. Ei piisa ka sellest, kui erialaks märgitakse inglise keel, vaid tuleb täpsustada, kas inglise keele õpetaja või inglise filoloog jne.

F09. Mis oli nõutav haridustase sisseastumisel? See on minimaalne haridustase, mis pidi olemas olema, et inimene saaks vastavale õppekavale kandideerida.

Näide: inimesel on keskharidus, aga ta astus sisse kutseõppekavale, kuhu oleks ka saanud ainult põhiharidust omades, siis tuleb siin valida „põhiharidus“.

F10. Kas omandatav haridus on ainult kutseharidus või saate koos sellega ka keskhariduse? 2021/22. õppeaastal kehtivad Eestis järgnevad õppekavad, mis on põhihariduse baasil.

Ainult kutseharidus:

- neljanda taseme kutseõppe esmaõpe;
- neljanda taseme kutseõppe jätkuõpe.

Kutseharidus koos keskharidusega:

- neljanda taseme kutseõpe (kutsekeskharidus).

F12. Kuidas toimub juhendatud õppetöö? Küsimusega soovitakse teada, kuidas õpingute juhendatud õppetöö toimus. Seega ei ole oluline, kus õpilane tegi kodutöid vm iseseisvat õpet.

Veebi teel toimuv õpe – e-õppe ja distantsõppena toimuv õpe, kus õpe toimub virtuaalseid õpikeskkondasid või internetipõhiseid suhtluskeskkondasid kasutades.

Kohapealne õpe – õpe klassiruumis, auditooriumis, õpipoisiõppe korral töökohas vm õppekeskkonnas kohal olles

Kui õppetöö aeg jaguneb 50% veebi teel ja 50% koha peal, siis valida vastusevariant „Peamiselt veebi teel“.

F12C. Kui sageli jagasid õpetajad/õppejõud õppematerjale interneti kaudu või viitasid neile?

- Õppematerjal hõlmab erinevaid digidokumente, elektroonilisi õpikuid, slaidiesitlusi, audiovisuaalseid materjale, veebipõhist õppetarkvara jne. See hõlmab kõiki materjale, mis on digitaalsel kujul õppijale kättesaadavad (nt Moodle, ÕIS, veebileht, e-post, sotsiaalmeedia jne).
- Ei ole oluline, kas materjal on õpetava enda loodud või mitte. Samuti ei ole oluline, kas õpilane hiljem neid kasutas.
- Hinnang sagedusele on suhteline ja sõltub õppe kestusest ning ülesehitusest.

F12D. Kui sageli suhtlesite nimetatud õpingute jooksul õppetöoga seoses õpetajate/õppejõududega veebi teel (e-kirjad, Skype, Zoom, sotsiaalmeedia, e-õppekeskkond vm)?

F12E. Kui sageli suhtlesite nimetatud õpingute jooksul õppetöoga seoses kaasõppijatega veebi teel (e-kirjad, Skype, Zoom, sotsiaalmeedia, e-õppekeskkond vm)?

Arvesse läheb selline suhtlus, mis:

- toimus seoses õppetöoga vabatahtlikus või kohustuslikus korras;
- on vastastikune, aga suhtlemise intensiivsus pole oluline.

Arvesse ei lähe suhtlus, mis:

- toimus eraelulistel vms teemadel;
- oli ühepoolne (nt üldine kiri kõigile osalejatele).

F11VALIK. Mis oli nimetatud õpingute alustamise põhjus? Küsimusega selgitatakse välja, miks küsitletav õpingutel osales. Põhjuseid võib olla palju erinevaid, küsitletav saab valida nii palju kui soovib.

F11MAIN. Milline põhjus oli kõige olulisem? Seda küsimust kuvatakse neile, kes eelmises küsimuses valisid rohkem kui ühe osalemise põhjuse. Kuvatakse ainult F11-s valitud vastusevariante.

F17. Kas osalesite õppetöös tasustatud tööajal? Küsimus on selleks, et teha kindlaks, kuivõrd tööandjad toetavad töötajate õpetegevuses osalemist ja arvestavad koolitusel osalemist võrdseks tavapärase tööajaga. Arvesse ei lähe kodutööde tegemise aeg.

Tasustatud tööajal õppimine:

- õpe toimub töötundide ajal ja töötaja ei pea puudunud tunde tagasi tegema;
- õpe toimub väljaspool tavapärast tööaega, kuid seal osalemine kompenseeritakse töötajale töötasu või vaba ajana;
- õpe toimub tööandja poolt tasustatud õppepuhkuse ajal.

Väljaspool tööaega õppimine:

- õpe toimub inimese vabal ajal ja seda ei kompenseerita tööandja poolt rahaliselt või töötundide vähendamisenä;
- õpe toimub töö ajal, aga puudunud tunnid tuleb hiljem järgi teha või saab nende võrra vähem töötasu;
- küsitletav töötab vabatahtlikuna või pereettevõttes ja ta töö ei ole tasustatud.

Kui õppetöö aeg jaguneb 50% töö ajale ja 50% vabale ajale, siis valida vastusevariant „Enamasti tööajal“

F14A. Mítmel nädalal juhendatud õppetöö viimase 12 kuu jooksul toimus? Eesmärgiks on saada teada aastane õppetöö tundide arv. Selleks töötuluse käigus F14A ja F14B vastused korrutatakse omavahel.

Arvesse tuleb võtta vaid juhendatud õppetöoga nädalad, kus inimene osales (kas kohapealse õppena või Zoomis vms keskkonnas). Kodust iseseisvat õppimist ei arvestata.

Kõrgkoolis kestab õppetöö tavaliselt septembrist detsembrini (4 kuud ehk 16 nädalat) ja veebruarist maini (4 kuud ehk 16 nädalat) ehk kokku 32 nädalat. Aastas on 52 nädalat.

Sessioonõppe üliõpilastel, osakoormusega õppijatel ja eksternidel ei tarvitse õppetööd olla iga nädal. Vajalik on märkida ainult nende nädalate arv, mil reaalne õppetöö toimus. Näiteks sessioonõpe, kus õppetöö toimub igal kolmandal nädalal, kestab aastas kokku umbes 12 nädalat.

Eksternid võivad õppetööst osa võtta, aga see ei ole neile kohustuslik. Niisiis võivad eksternid vastata, et neil ei olnud üldse õppetööd. Sel juhul tuleb nädalate arvuks märkida 0 (F14B tundide arvuks samuti 0).

F14B. Mitu tundi nädalas tavaliselt õppetööl osalesite (välja arvatud koduste ülesannete tegemise aeg)? Arvestuse aluseks on, et 1 tund = 60 minutit.

Kui õppetöö nädalad on erineva intensiivsusega, siis tasub mõelda kõige tüüpilisemale koolinädalale. Arvestada ainult juhendatud õppetööd, kus inimene osales.

F19AVALIK. Kes maksab osaliselt või täielikult Teie tasemeõpinguga seotud kulud? Küsimusega tehakse kindlaks, kas nende tasemeõpingutega kaasneb otseseid kulusid ning kes nende eest tasus.

Tasemeõpingute kuludena lähevad arvesse:

- õppemaks ja eksamitasud;
- õppematerjalid ja -vahendid (nt õpikud, kirja- ja kunstitarbed, töömaterjalid, vältimatud riist- ja tarkvara kulud);
- üks kõik millisel ajal tehtavad kulud, peaasi et on seotud nende õpingutega, mille kohta küsitakse (nt 3 a tagasi makstud õppemaks, tulevikus maksmisele kuuluv eksamitasu).

Arvesse ei lähe:

- elamiskulud (üür, transport, toit);
- lähetuskulud (bussi- ja lennupiletid, ööbimine hotellis);
- riigieelarvest tasutav õppemaks (kui õpilane ülikoolis tasuta kohal).

Kui maksja osas kehtib mitu valikvarianti, siis tuleb eelistada vastusevarianti „Tööandja“. Näiteks juhul kui õpingute eest tasus sõber või pereliige, kes on samaaegselt ka tööandja, siis vastatakse ainult „Tööandja“. Kui Töötukassa töötaja saab tööandja poolt tasemekuludega seonduvat kulude hüvitamist, siis valitakse ka „Tööandja“.

Juhul kui küsitletav oli kooliskäimise ajal üksikettevõtja või FIE ja tasus õppemaksu/eksamitasu oma ettevõtte tuludest, tuleb see arvestada tööandja toeks.

Kui õpilane saab õppemaksu tasumiseks sponsorlust mõnelt eraettevõttelt, kus ta ei tööta, siis valitakse vastusevariant „Muu asutus või organisatsioon“.

„Kulusid ei olnud/ei ole“ – tasuta õppe- või koolituskoht ning olulisi õpingutega seotud kulusid ei kaasnenud.

F21. Kui palju olete kasutanud neid teadmisi või oskusi, mida Te nimetatud õpingute käigus omandanud olete?

Selle küsimusega tehakse kindlaks, kui palju on küsitletav praeguseks hetkeks õpingute jooksul omandatud teadmisi ja oskusi saanud töös või igapäevaelus rakendada. Ei ole oluline, kui palju ta tulevikus plaanib neid kasutada.

F27VALIK. Mis kasu olete neist õpingutest saanud? Küsimusega selgitatakse välja, millist kasu on küsitletav nendest õpingutest praeguseks hetkeks saanud.

Õpingutest saadud kasusid võib olla palju erinevaid, küsitletav saab valida nii palju kui soovib.

F27MAIN. Milline nimetatud õpingutest saadud kasu on Teile kõige olulisem? Seda küsimust kuvatakse neile, kes eelmises küsimuses valisid rohkem kui ühe õpingutest saadud kasu. Kuvatakse ainult küsimuses F27VALIK valitud vastusevariante.

3.6. OSA G. Koolitused (mitteformaalne õpe)

Osade YE, KH ja FA eesmärk oli välja selgitada küsitletava senine haridustee formaalharidussüsteemis, osas G küsitakse infot viimase 12 kuu jooksul mitteformaalses õppes osalemise kohta.

Mitteformaalne õpe (koolitused) – kursused, seminarid, eratunnid ja juhendatud väljaõpe töökohal. Mitteformaalne õpe on seotud nii tööalase enesetäiendamise kui ka isiklike huvialadega. See on eri keskkondades toimuv eesmärgistatud ja institutsionaliseeritud õpe, mis jääb väljapoole tasemeharidust. Mitteformaalset õpet võivad läbi viia nii riiklikud õppeasutused kui ka koolitusettevõtted, tööandjad kui ka eraõpetajad. Koolitused on juhendaja poolt ette valmistatud ja enamasti on olemas ka koolituskava.

G0X küsimused. Mitteformaalse õppe õpinguid terve viimase aasta kohta ei pruugi inimesel olla lihtne meenutada. Küsimused ja näited lugeda inimesele rahulikult ette ja lasta tal meenutada. Küsitletaval peab aitama meenutada kõiki koolitusi (ükskõik, kas töö või hobidega seotud), kus ta on viimase 12 kuu jooksul osalenud (koolitus võib ka alles kesta või olla alanud varem kui aasta tagasi, kuid see peab olema kestnud ka viimase 12 kuu sees).

G0XA. Kas olete viimase 12 kuu jooksul osalenud mõnel kursusel? Kursuste hulka kuuluvad näiteks:

- keele- või arvutiõpe,
- kokandus- või suhtlemisoskuste koolitus,
- massaažiõpe,
- autokool,
- esmaabi- või tööohutuskoolitus,
- vaba juurdepääsuga e-kursused ehk MOOC-kursused (edX, Coursera, Udemy jt veebikeskkondades),
- töötukassa tööklubi,
- ülikoolide mikrokraadi programmid,
- jm kursuse tüüpi õpingud.

Kursusi ja seminare võib olla raske eristada, sest nende mõistete tähendus kattub. Võib lähtuda sellest, et kursused on tavaliselt mahukamad kui töötoad/seminarid.

G0XANUM. Mitmel kursusel olete viimase 12 kuu jooksul osalenud? Kui kursus koosneb mitmest eriteemalisest kohtumisest, siis arvestada need siiski kokku ja märkida ühe kursusena.

G0XA1–G0XA10. Mis oli nende kursuste teema? Sõltuvalt eelnevas küsimuses vastatud kursuste arvust, kuvatakse selle küsimuse all inimesele täitmiseks vastav arv ridu (maksimaalselt 10). Siin sisestatavaid kursuste nimesid kuvatakse hiljem mõne küsimuse sees. Seega on oluline, et siia saaks kirja piisavalt täpselt, et inimene ise aru saaks, mida mõtles. Seega ei tohi kirjutada: „töökoolitus 1“, „töökoolitus 2“ jne.

G0XB. Kas olete viimase 12 kuu jooksul osalenud mõnes töötoas või mõnel seminaril? Töötubade ja seminaride hulka kuuluvad näiteks:

- karjääriseminar,
- majanduskonverents,
- keraamika õpituba,
- õpetajate õppepäev,
- maksumuudatuste infopäev,
- enesearengu töötuba,
- koostööseminar,
- aiakujunduse veebiseminar jne.

G0XBNUM. Mitmes töötoas või seminaris olete viimase 12 kuu jooksul osalenud? Kui seminar toimub mitmel päeval või koosneb mitmest teemast, siis arvestada need kokku ja märkida ühe seminarina.

G0XB1–G0XB10. Mis oli nende töötubade/seminaride teema? Sõltuvalt eelnevas küsimuses vastatud kursuste arvust, kuvatakse selle küsimuse all inimesele täitmiseks vastav arv ridu (maksimaalselt 10). Siin sisestatavaid teemade nimesid kuvatakse hiljem mõne küsimuse sees. Seega on oluline, et siia saaks kirja piisavalt täpselt, et inimene ise aru saaks, mida mõtles. Seega ei tohi kirjutada: „tööseminar 1“, „tööseminar 2“ jne.

G0XF. Kas olete viimase 12 kuu jooksul osalenud töökohal toimunud juhendatus väljaõppes? Väljaõpe töökohal on koostöös tööandjaga otse tööpaigal või tavapärasel tööolukorras sihipärane ja ette planeeritud uute oskuste ja teadmiste omandamine koos juhendajaga.

Juhendatud väljaõpe töökohal hulka kuuluvad näiteks:

- juhendajaga koos uue masina või programmi kasutama õppimine,
- juhendajalt uute töövõtete rakendamise õppimine jne.

Siia alla ei kuulu:

- iseseisev õpe tööandja poolt koostatud juhendmaterjalide abil (→ informaalne õpe trükimaterjalide abil);
- jooksvalt töö käigus kolleegilt õppimine (→ informaalne õpe kolleegilt).

G0XFNUM. Mitmel erineval juhendatud väljaõppel töökohas olete viimase 12 kuu jooksul osalenud? Kui väljaõpe toimub mitmel päeval aga on omavahel sisu poolest seotud, siis arvestada need kokku ja märkida ühe väljaõppena.

G0XF1–G0XF10. Mis oli töökohal toimunud juhendatud väljaõppe sisu? Sõltuvalt eelnevas küsimuses vastatud väljaõpete arvust, kuvatakse selle küsimuse all inimesele täitmiseks vastav arv ridu (maksimaalselt 10). Siin sisestatavaid teemade nimesid kuvatakse hiljem mõne küsimuse sees. Seega on oluline, et siia saaks kirja piisavalt täpselt, et inimene ise aru saaks, mida mõtles. Seega ei tohi kirjutada: „väljaõpe 1“, „väljaõpe 2“ jne.

G0XC. Kas olete viimase 12 kuu jooksul võtnud eratunde? Eratundide ehk individuaaltundide hulka kuuluvad näiteks:

- inglise keele eratunnid,
- klaveriõppe eratunnid,
- lumelauasõidu eratunnid jne.

Eratundi annab vastava valdkonna professionaal, kes reeglina saab selle eest tasu ja kellel tekib koolitatavaga õpetaja-õpilase suhe. Sõbra, pereliikme, kolleegi või muu tuttava poolt antav õpe, mis on pigem sotsiaalse suhtluse raames toimuv, eratunnina arvesse ei lähe.

G0XCNUM. Mitut sorti eratundides olete viimase 12 kuu jooksul osalenud? Siia vastata eratunni sisu kohta. Näiteks kümme inglise keele eratundi loetakse kokku üheks eratunni sordiks.

G0XC1–G0XC10. Mis oli nende eratundide teema? Sõltuvalt eelnevas küsimuses vastatud eratundide arvust, kuvatakse selle küsimuse all inimesele täitmiseks vastav arv ridu (maksimaalselt 10).

Siin sisestatavaid teemade nimesid kuvatakse hiljem mõne küsimuse sees. Seega on oluline, et siia saaks kirja piisavalt täpselt, et inimene ise aru saaks, mida mõtles.

Järgnevalt küsitakse koolituste kohta veidi täpsemalt. Kui inimene osales aasta jooksul rohkem kui kahel koolitusel, siis valib programm juhuslikult üks kuni kolm koolitust, mille kohta küsitakse kõigepealt lühemalt (**küsimused G03F, G03C, G03D, G03E**). Seejärel küsitakse kuni kahe koolituse kohta põhjalikumalt (**küsimused G04, G03F, G03C, G03D ja G05 kuni G17**). Kokku esitatakse küsimused maksimaalselt viie koolituse kohta. Koolituse nimi, mille kohta inimene vastama peab, kuvatakse küsimuse juures. Võrdselt lähevad juhusliku valiku tegemisel arvesse kõik koolituste alaliigid: kursused, seminarid/õpitoad, väljaõpe töökohal, eratunnid. Juhuslikust valikust tingituna võib juhtuda, et kui inimene osales näiteks ühel mahukal kursusel ja paljudel väiksematel seminaridel, siis satuvad valikusse ainult seminarid ja kursuste kohta ei küsita midagi. Eesmärgiks on see, et igal õpikogemusel oleks võrdne tõenäosus sattuda valimisse.

G04. Nüüd küsime detailsemalt koolituse ... kohta. Palun täiendage vajadusel koolituse teemat ja valdkonda, et selle alusel oleks võimalik koolitust sisu järgi rühmitada (maksimaalselt 150 tähemärki). Siia omistatakse G0X vabatekstistest vastustest koolituse teema. Selle alusel omistatakse andmetöötlemise etapis koolitusele õppevaldkond. Seega on oluline, et saaks kirja piisava täpsusega info õppesisu kohta. Sobib: „graafilise disaini kujundusprogrammi koolitus“, „joonistamine“, „massaaž“, „CNC pingi väljaõpe“, „kassasüsteemi väljaõpe“. Ei sobi: „praktikaõpe“, „töö juures toimunud infopäev“, „tööalane väljaõpe“.

G03B. (Küsi nüüd koolituse ... kohta.) Vajadusel võite muuta koolituse liiki. Siin kuvatakse koolituse liik: kursus, seminar/töötuba, juhendatud väljaõpe töökohal või eratund. Soovi korral saab vastusevarianti muuta. **G03F. Kui alustasite koolitust, kas olite siis peamiselt..?** Inimese enesetunnetuslik tööturuseisund. Vt ka YF1

G03C. Kas koolitus oli peamiselt tööga seotud? Tööga seotuse hulka arvatakse järgmised eesmärgid:

- uute teadmiste ja oskuste omandamine praeguse või tulevase töö jaoks;
- sissetulekute suurendamine;
- karjäärivõimaluste parandamine.

G03D. Kas osalesite koolitusel tasustatud tööajal? vt F17 selgitusi.

G03E. Kas teie tööandja maksis osaliselt või täielikult selle koolituse õppemaksu, eksamitasu, õppematerjalide, õppevahendite vms eest?

Kuludena lähevad arvesse:

- koolituse ja eksamitasud;
- õppematerjalid ja -vahendid.

Arvesse ei lähe:

- igapäevased elamiskulud (üür, transport, toit);
- lähetuskulud õpingutel osalemiseks (bussi- ja lennupiletid, ööbimine hotellis).

Tööandjana läheb arvesse nii endine, praegune kui tulevane tööandja.

G05. Millised oskused Te koolituselt peamiselt saite? Selle küsimusega tehakse kindlaks, milliseid oskuseid on küsitav koolitusel omandanud. Valitakse üks, kõige olulisem variant.

G05B. Kuidas toimus koolituse juhendatud õppetöö? vt F12 selgitusi.

G06D. Kui sageli jagasid koolitajad õppematerjale interneti kaudu või viitasid neile? vt F12C selgitusi.

G06E. Kui sageli suhtlesite koolituse jooksul õppetööga seoses koolitajatega veebi teel (e-kirjad, Skype, Zoom, sotsiaalmeedia, e-õppekeskkond vm)? vt F12D selgitusi.

G06F. Kui sageli suhtlesite koolituse jooksul õppetööga seoses kaasõppijatega veebi teel (e-kirjad, Skype, Zoom, sotsiaalmeedia, e-õppekeskkond vm)? vt F12E selgitusi.

G06G. Kelle algatusel Te sellel koolitusel osalesite? Küsimuse eesmärgiks on uurida, kas koolitusel osalemine oli kohustuslik, vabatahtlik või nende kahe segu.

„Tööandja kohustas“, „Töötukassa kohustas“ – inimene tundis, et ei oleks saanud ära öelda isegi kui oleks tahtnud.

„Tööandja soovitas“, „Töötukassa soovitas“ – koolitusel osalemise algne impulss tuli väljast, aga inimene oli nõus ja soovis seda ka ise.

„Minu enda algatus“ – inimene otsustas enda osalemise üle täielikult ise, ei olnud tööandja või töötukassa poolt otsest soovitusi.

G07VALIK. Mis oli Teie koolitusel osalemise põhjus? Küsimusega selgitatakse välja, miks küsitletav koolitusel osales. Ühe koolitusega võib olla seotud palju erinevaid põhjusi.

G07MAIN. Milline põhjus oli kõige olulisem? Seda küsimust kuvatakse neile, kes eelmises küsimuses valisid rohkem kui ühe koolitusel osalemise põhjuse. Kuvatakse ainult küsimuses G07VALIK valitud vastusevariante (v.a „Muu“).

G19. Mitu tundi see koolitus kokku kestis? Küsitakse koolituse ligikaudset kestust (1 tund = 60 minutit). Tähelepanu tuleb juhtida sellele, et küsitakse ainult koolitusel osalemise aega ehk juhendatud õppetöö kestust. Sinna hulka ei arvestata koduste ülesannete tegemise ega sõiduaega (koolituse toimumise kohta minekut), koolitusel osalejatele korraldatud vabaajaüritusi jms. Kui koolitus algas varem kui 12 kuud tagasi või kestab edasi pärast uuringunädalat, arvestage ainult neid tunde, mis jäid viimase 12 kuu sisse.

Vastused tuleb anda täistundides. Pooltunnid ümardada ülespoole.

Kui koolitus kestis vähem kui 1 tund, siis ümardada ülespoole ja märkida 1 h. Kui koolitus kestis 1 h ja 15 min, siis märkida 1 h. Kui koolitus kestis 1 h ja 30 min, siis märkida 2 h.

G11VALIK. Kes maksis/maksab osaliselt või täielikult Teie koolitusega seotud kulud? vt F19A selgitusi.

G15. Kui palju kulutasite Te ise või kulutas mõni Teie leibkonna liige, sugulane või sõber Teie koolitustasule, õppevahenditele, eksamitasudele vms? Kirjutada nii täpne summa, kui küsitletav on suuteline meenutama. Märkida kulud selle konkreetse koolituse kohta, hoolimata nende kulude tegemise ajast.

G21. Kes oli koolituse läbiviija? Koolituse läbiviija all mõeldakse seda, et milline asutus andis õpetatavat sisu edasi. Seega ei ole oluline, kes koolituse tellis, kes maksis või kelle ruumides koolitus toimus.

Kui inimene töötab koolis või koolitusasutuses ja osaleb koolitusel, kus koolituse läbiviijaks on see sama asutus, siis on kaks varianti:

kui see koolitus on mõeldud ainult asutuse töötajatele, siis valitakse „Praegune või tulevane tööandja“.

kui see koolitus on kättesaadav ka laiemale üldsusele, siis valitakse „Kool“ või „Koolitusasutus või koolitusettevõtte“.

Variants „Eraisik“ valida ainult siis, kui koolitaja ei ole ametlikult seotud ühegi asutusega (nt eratunde andev eraisik).

Kui juhendatud väljaõpet töökohal viib läbi kolleeg, siis valitakse „Praegune või tulevane tööandja“.

G09. Kas nimetatud koolituse lõpus saate/saite koolitusel osalemise eest tõendi või tunnistuse? Tõend või tunnistus on mingi dokument, mis tõendab, et konkreetne inimene on vastava õppe läbinud. Tegemist ei pea olema paberdokumendiga. Näiteks:

- juhiluba,
- saavutatud võõrkeele taseme tunnistus,
- mingi masina kasutamisoskuse sertifikaat,
- täienduskoolituse läbimise tõend.

Arvesse ei lähe see, kui koolitusasutus saadab tööandjale infot inimese kohalkäimiste kohta.

G09A. Kas selle tõendi või tunnistuse saamist nõudis töandja, kutseliit või seadus? Enesetunnetuslik küsimus, saamaks lisainfot koolitusel osalemise motivatsiooni kohta.

G24. Kui palju olete kasutanud neid teadmisi või oskusi, mis Te koolituse käigus omandasite? Selle küsimusega tehakse kindlaks, kui palju on küsitletav praeguseks hetkeks õpingute jooksul omandatud teadmisi ja oskusi saanud töös või igapäevaelus rakendada. Ei ole oluline, kui palju ta tulevikus plaanib neid kasutada.

G17VALIK. Mis kasu olete koolitusest saanud? Küsimusega selgitatakse välja, millist kasu on küsitletav sellest koolitusest praeguseks hetkeks saanud.

Õpingutest saadud kasusid võib olla palju erinevaid, küsitletav saab valida nii palju kui soovib.

G17MAIN. Milline kasu on Teile kõige olulisem? Seda küsimust kuvatakse neile, kes eelmises küsimuses valisid rohkem kui ühe koolitusest saadud kasu. Kuvatakse ainult küsimuses G17VALIK valitud vastusevariante (v.a „Muu“).

3.7. OSA H. Mitteõppimise põhjused ja koolitusvajadus

Osas H on täiskasvanute koolitusvajaduse kohta. Eesmärk on teha kindlaks subjektiivne nõudlus täienduskoolituse järele, täiskasvanud õppijate vajadused ja huvid, samuti täiskasvanute õppimisvõimalused ja nende kättesaadavus. Uuritakse, kas need, kes ei ole viimase 12 kuu jooksul õppinud, oleksid seda tegelikult tahtnud teha. Ja kas need, kes osalesid õpingutes oleksid tahtnud seda veel rohkem.

Mitteõppimise põhjusi (küsimused H03 ja H04) küsitakse kahe rühma vastajate käest:

- nendelt, kes ei ole viimase 12 kuu jooksul õppinud (ei käinud koolis ega koolitustel), aga oleksid seda tahtnud või vajanud (küsimused H01 ja H02X);
- nendelt, kes olid viimase 12 kuu jooksul õppinud (käisid koolis ja/või koolitustel) ja oleksid soovinud tahtnud või vajanud veelgi rohkem õppimist (küsimused H05 ja H06X).

H01. Te ei ole viimase 12 kuu jooksul käinud koolis või mõnel koolitusel. Kas oleksite tahtnud seda teha? Küsimus esitatakse neile, kes ei olnud viimase 12 kuu jooksul käinud koolis ega osalenud ühelgi koolitusel.

H02X. Aga kas oleksite millegi juurde õppimist tegelikult vajanud? Küsimus esitatakse neile, kes ei käinud viimase 12 kuu jooksul koolis või koolitustel ja seminaridel, sest neil ei olnud tahtmist seda teha.

H05. Kas oleksite viimase 12 kuu jooksul tahtnud veel mõnd eriala õppida või mõnel koolitusel osaleda? Küsimus esitatakse neile, kes on viimase 12 kuu jooksul käinud koolis või osalenud koolitusel.

H06X. Aga kas oleksite millegi rohkema õppimist tegelikult vajanud? Küsimus esitatakse neile, kes on viimase 12 kuu jooksul käinud koolis või osalenud koolitusel, ning teinud seda täpselt nii palju kui tahtsid.

H03VALIK. Mis põhjusel Te viimase 12 kuu jooksul (rohkem) ei õppinud? H04. Milline neist põhjustest oli kõige kaalukam? Küsimus esitatakse neile, kes eelnevate küsimustele vastasid, et oleksid tahtnud või vajanud (rohkem) õppimist.

„Ei suutnud täita sisseastumiskõigusi“ – õppekava või koolitusel osalemise tingimused olid sellised, et küsitletav ei kvalifitseerunud osalema.

„Õpingud olid liiga kallid“ – kui õpingud oleksid olnud odavamad või täiesti tasuta, siis oleks inimene osalenud.

„Töandja ei toetanud soovi koolitusel osaleda / õppida“:

- ei maksnud soovitud koolituse eest;
- ei lubanud töö ajast koolitusel osaleda;
- olid takistused õppepuhkuse võtmiseks.

„Töötukassa ei pakkunud koolitusel osalemise võimalust“:

- Töötukassa konsultandilt ei saanud piisavalt infot;
- töötukassa ei pakkunud koolitusvõimalusi;
- töötukassa ei olnud nõus soovitud koolitust hüvitama.

„Koolituse / õppetegevuse aeg ei sobinud ajagraafikuga“ – hõlmab nii tööga kui eraeluliste plaanide ja kohustustega seotud ajakava.

„Koolitus toimus liiga kaugel“:

- soovitud koolitus oleks toimunud liiga kaugel (sh välismaal toimuvad huvipakkuvad koolitused);
- siia hulka arvestada kaugust nii elukohast, töökohast vm.

„Perekondlikud põhjused“:

- väikelapse vm pereliikme hooldamisest tulenevad piirangud;
- perekonna toetuse puudumine.

„Tervislikud põhjused“ – isiku enda vaimsest või füüsilisest tervisest tingitud piirangud.

„Vanus“:

- kui koolitusvõimalust pakuti vaid teatud vanusegrupile;
- kui inimene tundis end 'liiga vana' või 'liiga noorena'.

„Muud isiklikud põhjused“:

- enesekindluse või motivatsiooni puudumine;
- keeleoskuse puudumine;
- suutmatus valida sobivat õpingut;
- isikust endast tulenevad tegurid, mida mujale alla ei saa liigitada;
- koroonaviirusega nakatumisest hoidumine.

„Sobivate koolituste puudumine“ – sobiva sisuga või õppekavaga koolitusi ei olnud.

„Varasem negatiivne kogemus õppimisel – ebakindlus või pettumus varasematest õpingutest.

„Soovitud koolitusel ei olnud vabu kohti“ – koolitusel jäi osalemata seetõttu, sest koolitusele oli juba liiga palju soovijaid.

„Koolitus jäi väheste osalejate tõttu ära“ – koolitus tühistati liiga väheste osalejate arvu tõttu.

Kui koolitus jäi ära COVID-19 tõttu, siis märkida vastus valikuvariandi „Muu“ alla.

3.8. OSA K. Informaalne õpe

Informaalne õpe – iseseisev etteplaneeritud enesetäiendamine. Õpe, mis hõlmab igasugust teadlikku õppimist mitmesuguste tegevuste ja suhtluskanalite kaudu, olenemata ajast ja keskkonnast, aga mis ei ole formaalne või mitteformaalne õpe. Informaalne õpe on neist vähem struktureeritud ning sel puuduvad ametlikud õpieesmärgid, õppekavad ja -materjalid. Puudub ka õpet korraldav ja suunav asutus. Õppe kestusele piiranguid ei ole.

Tähelepanu tuleb pöörata sellele, et küsitletav **ei kordaks** siin küsimustiku eelmistes osades mainitud **formaalset** (tasemehariduse omandamine) ega **mitteformaalset** (kursustel, koolitustel, seminaridel vms osalemine) õpet, sh nende käigus tehtavate kodutööde tegemist või nende jaoks raamatukogus käimist vms. Kui aga õpitakse samal teemal iseseisvalt midagi õppekavaväliselt juurde, siis selle saab lugeda eraldi õpitegevuseks ja panna informaalset õppena kirja.

Oluline on rõhutada, et küsitletav arvestaks just **viimase 12 kuu** jooksul toimunud oskuste ja teadmiste täiendamist.

K01VALIK. Kas olete tööl või vabal ajal teadlikult ja eesmärgipäraselt oma oskusi ja teadmisi mõnel järgmistest viisidest täiendanud? Arvestada viimast 12 kuud. Oluline on see, et õppimise eesmärk on olemas enne selle õppimissündmuse toimumist. Informaalne õppimine ei toimu juhuslikult. Juhuslikku ja teadvustamatut õppimist toimub igal inimesel iga päev, aga seda siin arvesse ei võeta. Näited informaalset õppe alaliikide kaupa:

„Millegi õppimine pereliikmelt, sõbralt või kolleegilt“:

- isalt terrassi ehitamise õppimine;
- kolleegilt uue programmi kasutamise nippe õppimine;
- sõber aitab koos suusatamas käies tehnikat lihvida.

„Õppimine / enesetäiendamine trükimaterjalide abil (raamatud, erialaajakirjad vms)“:

- kutsikat võttes koerakasvatusraamatu lugemine;
- arst hoiab end valdkonnaga kursis ja loeb artikleid erialaajakirjadest;
- üliõpilane uurib isiklikust huvist õppekava väliseid materjale;
- uue tööriista kasutusjuhendi lugemine.

„Õppimine / enesetäiendamine elektroonilise seadme vahendusel (arvuti, nutiseade, televiisor, raadio vms)“:

- võõrkeele õpe mobiilirakenduse abil;
- telerist investeerimisteemalise saate vaatamine eesmärgiga saada valdkonnas asjatundlikumaks;
- raadiost ajaloosaate kuulamine, et mingi ajalooajaloo kohta rohkem teada saada;
- sõna 'Mehhiko' guugeldamine, et enne sinna reisimist riigi geograafia ja kliima kohta rohkem teada saada.

„Õppimine / enesetäiendamine giidiga ekskursioonidel (muuseumides, ajaloolistes, loodus- või tööstuspaikades)“:

- muuseumi giidiga ekskursioon teemal, milles inimene soovib rohkem teadmisi omada;
- inimene kasutab kunstinäitusel teoste paremaks tundma õppimiseks audiogiidi;
- arhitektuuri ja ajaloo huviliste seltskond külastab giidi juhtimisel vanu mõisaid.

„Iseseisev õppimine / enesetäiendamine õppekeskustes (k.a raamatukogud)“:

- raamatukogus või arhiivis kohapeal materjalidega töötamine ja millegi õppimine;
- ülikooli tehnoloogialaboris õppetöö väliselt 3D-printeri kasutama õppimine;
- huvikeskuses iseseisvalt mõne uue tegevuse õppimine.

Mõned õppimised võivad sobida mitme liigi alla. Püüda valida üks sobivaim.

K02. Kas mõni neist õppimistest oli peamiselt tööga seotud? Tööga seotuse hulka arvatakse järgmised eesmärgid:

- uute teadmiste ja oskuste omandamine praeguse või tulevase töö jaoks;
- sissetulekute suurendamine;
- karjäärivõimaluste suurendamine.

3.9. OSA I. Keelteoskus

I03VALIK. Mis on Teie emakeel? Emakeel – esimene keel, mis omandatakse varases lapsepõlves ja mida inimene vabalt valdab. Kui vastaja kasvas üles kakskeelses peres, võib emakeeli olla kaks.

I04A. Kas oskate peale emakeel(t)e veel mõnda keelt kas või natukene? Keeleoskuseks lugeda ka seda, kui mõistetakse ja kasutatakse vaid väheseid sõnu ja fraase.

I04B1L. Millist keelt oskate peale emakeel(t)e kõige paremini? Siiä märgitakse võõrkeel, mida osatakse kõige paremini. Keele oskuse taseme kohta tuleb lisaküsimus I06A.

I06A. Kui hästi Te seda keelt valdate? Küsitakse kahe kõige paremini osatava võõrkeele keeleoskuse taseme kohta suhtlusolukordades. Seega ei ole oluline, kui hästi inimene selles keeles ka lugeda või kirjutada oskab.

I04B2L. Millist keelt Te veel oskate? Märkige siiä tasemelt järgmine keel. Siiä märgitakse võõrkeel, mida osatakse paremuselt teisena. Kui rohkem keeli ei oska, jätta küsimus vastamata. Keeleoskuse taseme kohta tuleb lisaküsimus I06B.

I06B. Kui hästi Te seda keelt valdate? Küsitakse kahe kõige paremini osatava võõrkeele keeleoskuse taseme kohta suhtlusolukordades. Seega ei ole oluline, kui hästi inimene selles keeles ka lugeda või kirjutada oskab.

I04B3VALIK. Märkige ülejäänud keeled, mida oskate. Kui inimene oskab veel rohkem keeli, siis nende nimed saab märkida järgnevate küsimuste alla. Nende kohta lisaküsimust ei tule. Kui rohkem keeli ei oska, jätta küsimus vastamata.

I05. Mitut keelt Te lisaks eelnevalt mainitud keeltele veel oskate? Juhul kui keegi oskab lisaks eelnevalt mainitud keeltele veel mõnda, siis märgitakse siiä nende keelte arv. Eesmärk on saada iga inimese kohta teada räägitavate keelte arv.

3.10. OSA YC. Taustandmed

YC3. Mis on Teie sünniriik? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“

YCR. Kas olete kunagi elanud väljaspool Eestit vähemalt ühe aasta järjest? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“

YC4A, YC4B. Mis aastal ja kuul asusite Eestisse elama // kolisite tagasi Eestisse? Vt selgitusi „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“

Järgnevalt küsitakse isa või ema sünniriigi ja kõrgeima lõpetatud haridustaseme kohta. Küsimused aitavad uurida perekondlikku mõju inimese haridusteele.

Isa all on mõeldud bioloogilist isa, kasuisa või muud meessoost hooldajat.

Ema all on mõeldud bioloogilist ema, kasuisa või muud naissoost hooldajat.

Juhul kui vastajal on nii lihane kui ka kasuvanem, tuleb ära märkida selle vanema haridustase ja sünniriik, kes tegelikult lapse kasvatamisel osales. Kui vastajal on kaks samasoolist vanemat, võib ühe isa/ema andmed panna teise vanema alla. Kui küsititava isa või ema on teadmata, tuleb küsimuste vastuseks märkida „Isa ei ole teada“/„Ema ei ole teada“.

YC3e, YC3i. Mis on Teie ema/isa sünniriik? Riigi nimi tuleb valida praegu kehtiva haldusjaotuse järgi. Erandiks on aastatel 1920–1945 Eesti Vabariigi endisel territooriumil (s.o Petserimaal või Narva jõe tagusel alal) sündinud isikud. Nende sünniriik ei lähe kirja praegu kehtiva haldusjaotuse järgi, vaid kõigepealt tuleb valida „Välisriik“ ja järgmises küsimuses „Eesti Vabariigi endine territoorium Petserimaal ja Narva jõe tagune ala“.

3.11. OSA YG. Tervis

YG1. Milliseks hindate oma tervist üldiselt? Küsitleja ei tohiks oma hoiakuga vastamist mõjutada. Hinnang tuleb anda tervisele üldiselt, mitte tervisele küsitlushetkel. Mõeldud on nii vaimset kui ka füüsilist tervist. Näiteks võib kroonilise haiguse või tervisehäirega inimene või elatanud inimene hinnata oma tervist väga heaks.

YG3A. Mil määral olete terviseprobleemi tõttu piiratud mõnes tegevuses, mida inimesed tavaliselt teevad? Terviseprobleemide hulka arvatakse:

- vaimse ja füüsilise tervisega seotud raskused;
- kaasasündinud või õnnetuste tagajärjel tekkinud probleemid;
- kõrge vanus.

Tegevused, mida inimesed tavaliselt teevad, on:

- töötamine;
- õpingud;
- majapidamistööd;
- enese eest hoolitsemine;
- suhtlemine teiste inimestega;
- vaba aja veetmine vms.

Tegevuspiirangu korral tuleb hinnata, kas inimene suudaks seda tegevust ise teha. Tegevused on „oluliselt piiratud“, kui inimene ei saa kodutoiminguid iseseisvalt teha ja vajab iga päev toimetulekuks teise inimese abi.

Igapäevategevus on „piiratud, aga mitte oluliselt“, kui inimene saab hoolimata raskustest hakkama iseseisvalt, kuid võib mõne tegevuse juures ka teise abi vajada, aga kindlasti mitte iga päev.

YG3B. Kas see piirang on kestnud vähemalt viimased 6 kuud? Ajamääratlus „6 kuud“ käib piirangu kestuse, mitte selle põhjuseks oleva terviseprobleemi kestuse kohta. Piirang pidi algama vähemalt 6 kuud varem ja kestab ka praegu. Kui piirang ei ole kestnud 6 kuud, aga on arvata, et kestab, siis see arvesse ei tohi minna.

3.12. OSA YB. Leibkonna ja leibkonnaliikmete üldandmed

Y. Mitu liiget on Teie praeguses leibkonnas (kaasa arvatud Teie ise)? vt leibkonna liikmete mõiste selgitust „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“

Y13, Y12, Y11. Palun märkige leibkonnaliikmete arv vanuse järgi. Märgitakse leibkonnaliikmete arv: 0–13-aastased, 14–24-aastased ja vähemalt 25-aastased. Kui selles vanuses liikmeid ei ole, on vastus „0“. Leibkonnaliikmete arvus tuleb arvestada ka küsitletavat ennast. Seega $Y = Y13+Y12+Y11$.

Y15VALIK. Kellega elate praeguses leibkonnas koos? Küsimus esitatakse neile, kellel leibkonnaliikmete arv on suurem kui 1 ($Y>1$). Selle ja eelmiste vastuste kombineerimisel määratakse hilisemas töötlus leibkonnatüüp.

YD18. Mis on Teie leibkonna tavaline netosissetulek kuus ehk keskmine kättesaadud summa eurodes, kõigi leibkonnaliikmete peale kokku? Arvestage leibkonna viimase poole aasta keskmist kuunetosissetulekut.

Netosissetuleku alla kuuluvad: kõik palgad, pensionid, toetused, saadavad alimendid ja abiraha, millest on maha arvatud kohustuslikud maksud, näiteks üksikisiku tulumaks, sotsiaalmaks, ning teisele leibkonnale makstavad alimendid. Mitteriiklike makseid (nt kommunaalmaksed, liisingumaksed, telefoniarved) netosissetulekust maha ei arvata, ka mitte juhul, kui need palgast automaatselt kinni peetakse.

YD19. Millisesse järgmistest vahemikest jääb leibkonna kättesaadud summa? Kui vastaja ei soovi öelda või ei tea leibkonna täpset netosissetulekut, siis palun valige sissetulekuvahemik (küsimus YD19 avaneb, kui jätate YD18 tühjaks).

3.13. OSA A. Küsitleja osa

Küsitleja osa küsimused A06, A09 ja A16 asuvad ankeedi lõpus ja küsitleja täidab need vahetult pärast intervjuud. Täpsemalt küsitleja osa küsimuste kohta vt „Sotsiaaluuringute ankeedi üldjuhend (2022)“.